

Onderwerp: zienswijze op verleende omgevingsvergunning voor het realiseren van een drijvend zonnepark op de zandwinplas te Eesterga.

Geacht College,

Duurzame energie opwekken m.b.v. zonnepanelen op bijvoorbeeld daken of parkeerplaatsen is prima. Maar gebeurt dit op (gras)land of water, dan moet rekening worden gehouden met nadelen of zelfs (ernstige) risico's.

Omdat deze zienswijze over plaatsing van zonnepanelen op de voormalige zandwinplas in Eesterga gaat, beperk ik hier mijn uitleg tot alleen zonnepanelen op water.

Het oppervlak van de zandwinplas is ca. 12 ha, met een maximale diepte van 10 meter.

Het plan is om 9 van de 12 ha. (=75%) te bedekken met zonnepanelen. In bijlage 1 van de verleende omgevingsvergunning staat echter, dat het om maar 55% gaat.

De plas heeft verder een geïsoleerde ligging.

Waarschijnlijk is het water in de plas voedselrijk (eutroof) vanwege uitspoeling van meststoffen (nutriënten) vanuit het omliggende agrarische gebied, het in 2002 gedumpte baggerslib en mogelijk ook door bijvoeren van de aanwezige vispopulatie.

De geplande zonnepanelen zijn lichtdoorlatend. Maar omdat uiteraard een deel van het licht wordt omgezet in elektriciteit, zal de lichtintensiteit onder de panelen lager zijn.

De fotosynthese van de in het water (overwegend) zwevende algen (fytoplankton) zal door deze lagere intensiteit afnemen.

Dat betekent minder opname van in het water opgeloste atmosferische broeikasgas (CO₂), minder zuurstofproductie (kans op afname in opgeloste vorm) en minder groei van algenbiomassa.

En omdat algenbiomassa, direct of indirect, de voedselbasis vormt voor al het dierlijk leven in de plas, zal ook hún aandeel kleiner worden.

Dus bijvoorbeeld minder uitvliegende insecten, waardoor weer minder voedsel voor o.a. zwaluwen en vleermuizen.

Verder zullen vanwege minder licht, warmer water (global warming), het nutriëntenrijke water en weinig menging (geïsoleerde ligging en 75 procent bedekking door panelen), blauwalgen (cyanobacteriën) zich massaal ontwikkelen.

Deze situatie ontstaat door bovengenoemde condities, die uitgesproken gunstig zijn voor juist blauwalgen en die daarnaast, door hun drijfvermogen, optimaal licht kunnen blijven benutten.

Nuttige algenbiomassa wordt dan grotendeels vervangen door (zeer) schadelijke blauwalgen, die dikke drijfslagen aan het wateroppervlak vormen, waardoor nóg minder licht in de plas doordringt.

Ofschoon de waterbeweging onder het oppervlak van de plas gering zal zijn, zal de drijfslaag van blauwalgen aan het oppervlak, door reeds een briesje onder de zonnepanelen, zich toch gemakkelijk verplaatsen.

Hierdoor gaan ook op de rest van de plas drijfslagen verschijnen, die de groeipotentie van ondergedoken waterplanten in de ondiepere delen door lichtgebrek zal benadelen.

Verdere ongewenste gevolgen van blauwalgenbloei zijn:

--- Blauwalgen zijn kwalitatief veel minder goed voedsel dan veel andere algensoorten en worden bijvoorbeeld niet of nauwelijks begraaasd door b.v. dierlijk plankton. Dat betekent een achteruitgang voor het gehele voedselweb.

--- Kans op de productie van giftige stoffen, waardoor mogelijk (massa)sterfte van dieren, zoals bijvoorbeeld vissen en watervogels.

--- Door de hierboven genoemde sterfte kan, in samenhang met slechte zuurstofcondities, vervolgens gemakkelijk botulisme optreden.

Conclusie:

O Alleen al op grond van het feit dat door zonneparken op water, de natuurlijke opname van het broeikasgas CO₂ uit de atmosfeer afneemt (!!!), is een fors minpunt. De hoeveelheid op deze wijze opgewekte elektriciteit is daarom, anders dan op b.v. daken, sowieso altijd een bruto-resultaat.

O In bijlage 1 van de verleende omgevingsvergunning ondersteunen meerdere partijen het belang, dat de ecologische kwaliteit van de voormalige zandwinplas niet wordt verminderd, dan wel verbeterd, door de realisatie

van het zonnepark. Maar vanwege minder licht (energie) voor het fundament van het voedselweb zal dat niet lukken. Zowel kwantitatief als kwalitatief dreigt achteruitgang, laat staan verbetering.

O Daarnaast worden er risico's gecreëerd, die hinderlijk, schadelijk of zelfs nóg erger kunnen zijn.

O Ik pleit er daarom voor dat het zonnepark op de plas in Eesterga er niet komt en dat door groeiend inzicht, voortaan alleen nog maar zonnepanelen op daken, (overdekte) parkeerplaatsen of iets dergelijks, zullen worden toegestaan en gestimuleerd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC Joure

Eesterga, 6 april 2026

Geacht college,

Betreft: zienswijze omgevingsvergunning OTZ00/P/29 (zonnepark Eesterga)

Hierbij deel ik u mede dat ik om meerdere redenen bezwaar maak tegen het ontwerpbesluit en de ontwerp verklaring van geen bedenkingen die u wilt afgeven voor de aanleg van een industrieel zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga.

1. Procedureel

Op 20 april 2020 is door de firma 5.1.2e (rechtsvoorganger van 5.1.2e) een omgevingsvergunning aangevraagd voor de aanleg van een zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga. De firma 5.1.2e is vervolgens volgens de eisen van het (nieuwe) 'Beleidskader Sinnefielden' in 2020 en 2021 een uitgebreide voorbereidingsprocedure ingegaan met onder meer aanwonenden, de mienskip Eesterga/Follega en ook de stichting Behoud Natuurplas Eesterga (o.a. over Participatie).

Tijdens de raadsvergadering van 28 januari, waarin de gemeenteraad over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen vergaderde, ging het helemaal niet over die aanvraag voor een omgevingsvergunning.

De gemeenteraad heeft ingestemd met een heel andere aanvraag voor een omgevingsvergunning, namelijk een aanvraag van 5.1.2e rechtsoptvolger 5.1.2e die is gedateerd op 13 oktober 2023 en die bijvoorbeeld niet alleen perceel 29 en 47 omvatte, maar ook perceel 30.

Wat uw college heeft gedaan, is het 'traject' dat ruim vóór 13 oktober 2023 is afgerond voor een eerdere en afwijkende aanvraag voor een omgevingsvergunning (die van 20 april 2020), gebruiken voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die pas is gedaan op 13 oktober 2023.

Aanwonenden, mienskip, de stichting Behoud Natuurplas Eesterga en andere stakeholders zijn nooit geïnformeerd over deze afwijkende aanvraag, hebben over deze afwijkende aanvraag voor én na 13 oktober 2023 dus ook geen gesprekken gehad, geen informatieavond gehad, niet kunnen spreken over

eventuele participatie, enz., enz., enz. Van een uitgebreide voorbereidingsprocedure is dus nooit sprake geweest. Op zijn minst zou dat traject eerst alsnog moeten worden doorlopen voor u de omgevingsvergunning daadwerkelijk kunt verlenen.

2. Perceel 30

In de aanvraag van deze (nieuwe) omgevingsvergunning is opeens perceel 30 opgenomen. Dat perceel, volgens het Kadaster eigendom van 5.1.2e (5.1.2e), Eesterga, zie bijlage 1), is momenteel in gebruik als weiland voor de productie van veevoer (gras, vier à vijf sneden per jaar).

Op pagina 12 van de bijlage van BRO met als ondertitel 'Landschappelijke inpassing Zonnepark zandwinplas Eesterga' staat dat perceel 30 (het enige grasland op de percelen 29, 30 en 47) wordt ingezet voor (ik citeer) "de ontwikkeling van bloem- en kruidenrijk grasland".

Waar grasland ten behoeve van veevoer vier tot vijf keer per jaar gemaaid wordt, wordt dit grasland eenmalig twee en later één keer per jaar gemaaid, aldus BRO.

Het punt is: de eigenaar van perceel 30, 5.1.2e, heeft de voorzitter van de Stichting Behoud Natuurplas Eesterga (en tevens aanwonende 5.1.2e) verzekerd dat hij hier niet aan gaat meewerken en hier ook geen toestemming voor heeft gegeven. Nadat de familie 5.1.2e telefonisch contact heeft opgenomen met de firma 5.1.2e (30 maart 2026) deelde projectcoördinator 5.1.2e van 5.1.2e hen mede: "Dan haal ik het er uit".

Ofwel: u wilt een vergunning afgeven waarbij een gebied van ruim 3 hectare agrarisch grasland wordt getransformeerd tot 'bloem- en kruidenrijk' grasland en het bedrijf dat de vergunning krijgt, zegt nu reeds zich niet aan de vergunning te gaan houden.

3. Geen waterbassin

Het college stelt dat de voormalige zandwinplas onder trede 2 op de ladder valt in plaats van trede 4 omdat het een 'waterbassin' zou zijn. Argument: de plas is sinds 2002 niet meer verbonden met het boezemwater.

Bijlage 2 toont een foto van de wijze waarop de Natuurplas gescheiden is van het boezemwater: een stalen plaat tussen het boezemwater op de voorgrond en de als karperplas geëxploiteerde voormalige zandwinplas op de achtergrond, die vooral dient om te voorkomen dat de karpers (en alle andere vissen) het boezemwater en dus de vrije wereld in zwemmen.

Wie deze foto bekijkt en met droge ogen spreekt van een 'waterbassin', wil wel heel graag dit enige stukje Eesterga met natuurbestemming wordt vervangen door een industrieel zonnepark van 9 hectare. Vriendelijker gezegd: die handelt misschien naar de letter van de wet, maar zeker niet naar de geest van de wet.

4. Zichtbaarheid zonnepanelen

De beloofde 'bebossing' in de vorm van bomen en struiken om de plas die de zonnepanelen aan het zicht van de aanwonenden en de tienduizenden (fiets)toeristen gaat onttrekken is (net als het 'bloemen- en kruidenrijke grasland op perceel 30) een belofte die de firma ^{5.1.2e} niet gaat nakomen. Niet eens omdat die firma dat niet wil, maar omdat dat eenvoudigweg niet is toegestaan.

De eigenaar van de hoogspanningskabels die direct langs de plas lopen heeft namelijk onlangs juist die bebossing/struiken laten verwijderen omdat ze (verticaal) te dicht op de kabels stonden.

Bijlage 3 toont een vanaf de Straatweg genomen foto van de situatie op 22 januari 2026. Zoals u ziet is er (vanwege de eisen van de eigenaar van de hoogspanningskabels: permanent!) vrij uitzicht op de plas en als het college haar zin krijgt straks op de 9 hectare zonnepanelen.

5. Zichtbaarheid water

Het college van B en W erkent dat 75 procent van het wateroppervlak wordt bedekt met zonnepanelen en dat (in strijd met het 'Beleidskader Sinnefilden') wordt afgeweken van de eis dat het water dominant zichtbaar moet blijven.

Het argument dat het college hiervoor in het Petear van 14 januari 2026 aanvoerde, was dat de panelen zoals ze nu zijn ingetekend volledig op de diepste delen van de plas liggen.

Bijlage 4 toont de dieptekaart die te vinden is op de website van de exploitant van de plas, de firma Simavis.

Zoals u ziet, bevindt zich onder de plek waar de zonnepanelen zijn ingetekend niet alleen diep water, maar juist ook, iets links van het midden op de plas, over de volle lengte zeer ondiep water (bruin gekleurd).

Sowieso kan van 'dominant uitzicht op water' geen sprake zijn als 75 procent van het oppervlak wordt bedekt met zonnepanelen.

6. Betrokkenheid Dorpsbelang

Tijdens het Petear van 14 januari 2026 meldde de eigenaar van de plas dat hij contact had gehad met de voorzitter van Dorpsbelang en dat die nu wel de bereidheid had uitgesproken met zijn bestuur opnieuw te overwegen om Dorpsbelang alsnog een rol te geven in het hele proces.

Zoals u in het Participatieverslag (dat hoort bij de vorige aanvraag voor een omgevingsvergunning) kon lezen, wilde Dorpsbelang vanwege de verdeeldheid in de mienskip geen positie innemen.

Navraag bij de voorzitter van Dorpsbelang na het Petear leert dat de voorzitter zegt géén bereidheid te hebben uitgesproken om met zijn bestuur te overwegen

alsnog een positie in te nemen, Dorpsbelang blijft wat hem betreft 'neutraal'.
Uiteraard kunt u dat bij hem checken

5.1.2e

5.1.2e

7. Kuierpad

De eigenaar van de plas meldde dat de aanleg van het industriële zonnepark voor de mienskip en toeristen juist een verrijking van hun leven zou betekenen, omdat er op zijn terrein een openbaar toegankelijk 'kuierpad' om de plas word aangelegd als u de vergunning verleent.

Dat (vermeende) kuierpad moet aan de buitenkant van de bossages en struiken komen die de plas aan het zicht zouden onttrekken. Even afgezien van de vraag wie daar ooit zou willen wandelen: dit kuierpad zou dus ook honderden meters over perceel 30 moeten lopen en kan er dus nooit komen, gezien de weigering van de eigenaar van dat perceel om mee te werken.

8. Participatie

U heeft na een aangenomen amendement in de gemeenteraad in de vergunning met betrekking tot financiële participatie een inspanningsverlichting opgenomen.

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân ronden vermoedelijk nog deze zomer de procedure af om van zo'n inspanningsverplichting een resultaatverplichting te maken. Deze beleidswijziging komt er niet voor niets; inspanningsverplichtingen zijn in de praktijk vaak een 'wassen neus'.

In het kader van 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' roep ik u in deze zienswijze op om de aangevraagde vergunning niet te verlenen.

Ten eerste omdat geen sprake is van een uitgebreide voorbereidingsprocedure voor déze vergunningaanvraag.

Ten tweede omdat u met betrekking tot de mogelijkheden met perceel 30 en de mogelijkheden voor het plaatsen van groen dat het industriële zonnepark aan het oog onttrekt onvolledig of verkeerd bent geïnformeerd door de aanvrager van de vergunningen.

Ten derde omdat wegens een vals frame (de bestemming van de 'zandwinplas' is al geruime tijd geleden op verzoek van de eigenaar veranderd in 'natuur/viskwekerij') de enige plek met natuurbestemming in Eesterga voor 25 jaar wordt omgetoverd tot een industrieel zonnepark op water.

Uiteraar ben ik bereid deze zienswijze toe te lichten tijdens een bijeenkomst van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1 – Eigendom perceel 30

5.1.2e

Eigendomsinformatie ⓘ

ALGEMEEN

6:230b

5.1.2f

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

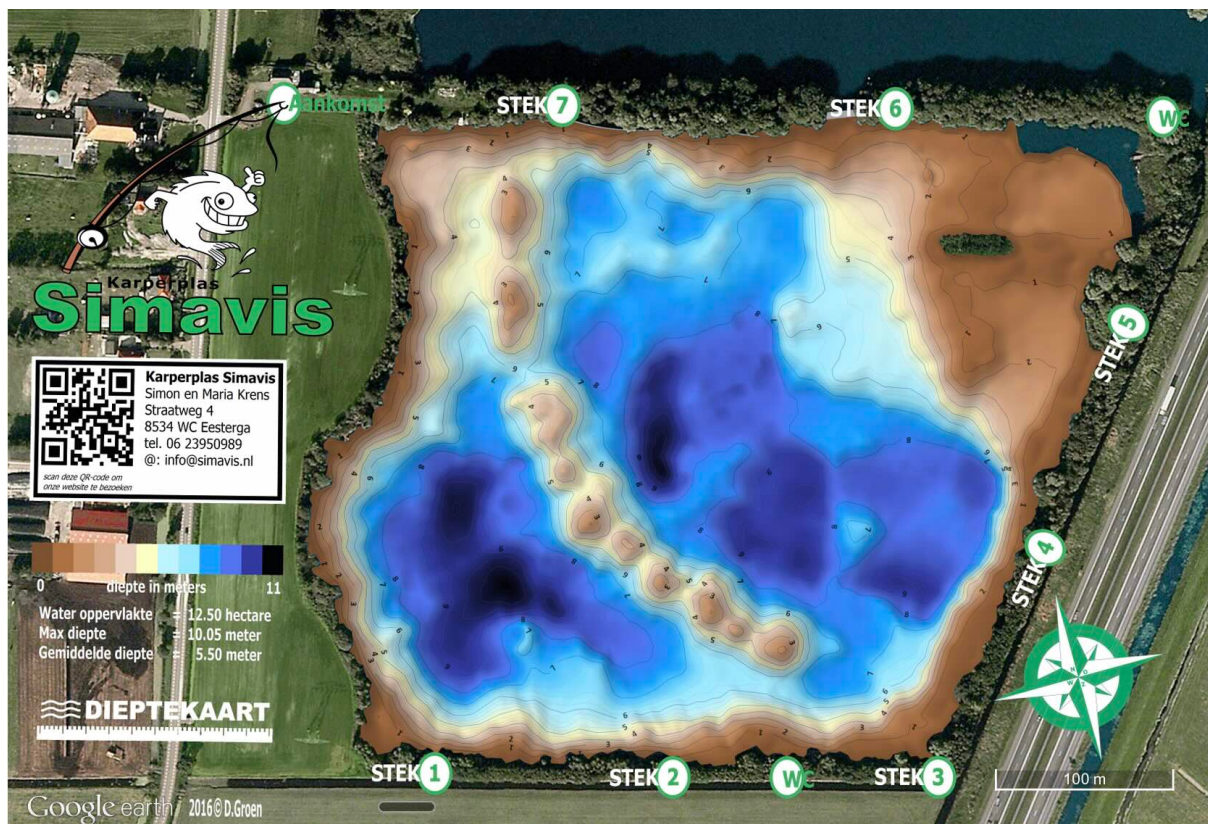
Bijlage 2 – Overgang tussen boezemwater en Natuurplas

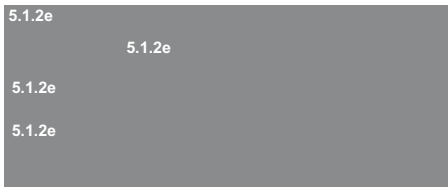

Bijlage 3 – Aanzicht vanaf de Straatweg na ingreep ivm kabels

Bijlage 4 – Dieptekaart Simavis

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC Joure

Eesterga, 6 april 2026

Geacht college,

Betreft: zienswijze omgevingsvergunning OTZ00/P/29 (zonnepark Eesterga)

Hierbij deel ik u mede dat ik om meerdere redenen bezwaar maak tegen het ontwerpbesluit en de ontwerp verklaring van geen bedenkingen die u wilt afgeven voor de aanleg van een industrieel zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga.

1. Procedureel

Op 20 april 2020 is door de firma 5.1.2e (rechtsvoorganger van 5.1.2e) een omgevingsvergunning aangevraagd voor de aanleg van een zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga. De firma 5.1.2e is vervolgens volgens de eisen van het (nieuwe) 'Beleidskader Sinnefielden' in 2020 en 2021 een uitgebreide voorbereidingsprocedure ingegaan met onder meer aanwonenden, de mienskip Eesterga/Follega en ook de stichting Behoud Natuurplas Eesterga (o.a. over Participatie).

Tijdens de raadsvergadering van 28 januari, waarin de gemeenteraad over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen vergaderde, ging het helemaal niet over die aanvraag voor een omgevingsvergunning.

De gemeenteraad heeft ingestemd met een heel andere aanvraag voor een omgevingsvergunning, namelijk een aanvraag van 5.1.2e rechtsopvolger 5.1.2e die is gedateerd op 13 oktober 2023 en die bijvoorbeeld niet alleen perceel 29 en 47 omvatte, maar ook perceel 30.

Wat uw college heeft gedaan, is het 'traject' dat ruim vóór 13 oktober 2023 is afgerond voor een eerdere en afwijkende aanvraag voor een omgevingsvergunning (die van 20 april 2020), gebruiken voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die pas is gedaan op 13 oktober 2023.

Aanwonenden, mienskip, de stichting Behoud Natuurplas Eesterga en andere stakeholders zijn nooit geïnformeerd over deze afwijkende aanvraag, hebben over deze afwijkende aanvraag voor én na 13 oktober 2023 dus ook geen gesprekken gehad, geen informatieavond gehad, niet kunnen spreken over

eventuele participatie, enz., enz., enz. Van een uitgebreide voorbereidingsprocedure is dus nooit sprake geweest. Op zijn minst zou dat traject eerst alsnog moeten worden doorlopen voor u de omgevingsvergunning daadwerkelijk kunt verlenen.

2. Perceel 30

In de aanvraag van deze (nieuwe) omgevingsvergunning is opeens perceel 30 opgenomen. Dat perceel, volgens het Kadaster eigendom van 5.1.2e (5.1.2e), Eesterga, zie bijlage 1), is momenteel in gebruik als weiland voor de productie van veevoer (gras, vier à vijf sneden per jaar).

Op pagina 12 van de bijlage van BRO met als ondertitel 'Landschappelijke inpassing Zonnepark zandwinplas Eesterga' staat dat perceel 30 (het enige grasland op de percelen 29, 30 en 47) wordt ingezet voor (ik citeer) "de ontwikkeling van bloem- en kruidenrijk grasland".

Waar grasland ten behoeve van veevoer vier tot vijf keer per jaar gemaaid wordt, wordt dit grasland eenmalig twee en later één keer per jaar gemaaid, aldus BRO.

Het punt is: de eigenaar van perceel 30, 5.1.2e, heeft mij als voorzitter van de Stichting Behoud Natuurplas Eesterga (en tevens aanwonende) verzekerd dat hij hier niet aan gaat meewerken en hier ook geen toestemming voor heeft gegeven. Nadat de familie 5.1.2e telefonisch contact heeft opgenomen met de firma 5.1.2e (30 maart 2026) deelde projectcoördinator 5.1.2e van 5.1.2e hen mede: "Dan haal ik het er uit".

Ofwel: u wilt een vergunning afgeven waarbij een gebied van ruim 3 hectare agrarisch grasland wordt getransformeerd tot 'bloem- en kruidenrijk' grasland en het bedrijf dat de vergunning krijgt, zegt nu reeds zich niet aan de vergunning te gaan houden.

3. Geen waterbassin

Het college stelt dat de voormalige zandwinplas onder trede 2 op de ladder valt in plaats van trede 4 omdat het een 'waterbassin' zou zijn. Argument: de plas is sinds 2002 niet meer verbonden met het boezemwater.

Bijlage 2 toont een foto van de wijze waarop de Natuurplas gescheiden is van het boezemwater: een stalen plaat tussen het boezemwater op de voorgrond en de als karperplas geëxploiteerde voormalige zandwinplas op de achtergrond, die vooral dient om te voorkomen dat de karpers (en alle andere vissen) het boezemwater en dus de vrije wereld in zwemmen.

Wie deze foto bekijkt en met droge ogen spreekt van een 'waterbassin', wil wel heel graag dit enige stukje Eesterga met natuurbestemming wordt vervangen door een industrieel zonnepark van 9 hectare. Vriendelijker gezegd: die handelt misschien naar de letter van de wet, maar zeker niet naar de geest van de wet.

4. Zichtbaarheid zonnepanelen

De beloofde 'bebossing' in de vorm van bomen en struiken om de plas die de zonnepanelen aan het zicht van de aanwonenden en de tienduizenden (fiets)toeristen gaat onttrekken is (net als het 'bloemen- en kruidenrijke grasland op perceel 30) een belofte die de firma **5.1.2e** niet gaat nakomen. Niet eens omdat die firma dat niet wil, maar omdat dat eenvoudigweg niet is toegestaan.

De eigenaar van de hoogspanningskabels die direct langs de plas lopen heeft namelijk onlangs juist die bebossing/struiken laten verwijderen omdat ze (verticaal) te dicht op de kabels stonden.

Bijlage 3 toont een vanaf de Straatweg genomen foto van de situatie op 22 januari 2026. Zoals u ziet is er (vanwege de eisen van de eigenaar van de hoogspanningskabels: permanent!) vrij uitzicht op de plas en als het college haar zin krijgt straks op de 9 hectare zonnepanelen.

5. Zichtbaarheid water

Het college van B en W erkent dat 75 procent van het wateroppervlak wordt bedekt met zonnepanelen en dat (in strijd met het 'Beleidskader Sinnefilden') wordt afgeweken van de eis dat het water dominant zichtbaar moet blijven.

Het argument dat het college hiervoor in het Petear van 14 januari 2026 aanvoerde, was dat de panelen zoals ze nu zijn ingetekend volledig op de diepste delen van de plas liggen.

Bijlage 4 toont de dieptekaart die te vinden is op de website van de exploitant van de plas, de firma Simavis.

Zoals u ziet, bevindt zich onder de plek waar de zonnepanelen zijn ingetekend niet alleen diep water, maar juist ook, iets links van het midden op de plas, over de volle lengte zeer ondiep water (bruin gekleurd).

Sowieso kan van 'dominant uitzicht op water' geen sprake zijn als 75 procent van het oppervlak wordt bedekt met zonnepanelen.

6. Betrokkenheid Dorpsbelang

Tijdens het Petear van 14 januari 2026 meldde de eigenaar van de plas dat hij contact had gehad met de voorzitter van Dorpsbelang en dat die nu wel de bereidheid had uitgesproken met zijn bestuur opnieuw te overwegen om Dorpsbelang alsnog een rol te geven in het hele proces.

Zoals u in het Participatieverslag (dat hoort bij de vorige aanvraag voor een omgevingsvergunning) kon lezen, wilde Dorpsbelang vanwege de verdeeldheid in de mienskip geen positie innemen.

Navraag bij de voorzitter van Dorpsbelang na het Petear leert dat de voorzitter zegt géén bereidheid te hebben uitgesproken om met zijn bestuur te overwegen

alsnog een positie in te nemen, Dorpsbelang blijft wat hem betreft 'neutraal'.
Uiteraard kunt u dat bij hem checken

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

7. Kuierpad

De eigenaar van de plas meldde dat de aanleg van het industriële zonnepark voor de mienskip en toeristen juist een verrijking van hun leven zou betekenen, omdat er op zijn terrein een openbaar toegankelijk 'kuierpad' om de plas word aangelegd als u de vergunning verleent.

Dat (vermeende) kuierpad moet aan de buitenkant van de bossages en struiken komen die de plas aan het zicht zouden onttrekken. Even afgezien van de vraag wie daar ooit zou willen wandelen: dit kuierpad zou dus ook honderden meters over perceel 30 moeten lopen en kan er dus nooit komen, gezien de weigering van de eigenaar van dat perceel om mee te werken.

8. Visstand

Er is geen onderzoek verricht (of aan de vergunningaanvraag toegevoegd) naar diverse vissoorten. In deze plas bevinden zich, naast de karpers, van oudsher vele andere vissoorten, zoals blanke voorn, brasem, snoekbaars, snoek en paling. Wanneer een plas voor meer dan 50 procent wordt bedekt met zonnepanelen, heeft dit ernstige gevolgen voor deze soorten. Juist omdat de plas kunstmatig is afgescheiden van het boezemwater. Zonder een dergelijk onderzoek (of een verplichting om de plas net als voorheen in verbinding te stellen met het boezemwater) heeft deze vergunning dus ernstige gevolgen voor de natuur.

In het kader van 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' roep ik u in deze zienswijze op om de aangevraagde vergunning niet te verlenen.

Ten eerste omdat geen sprake is van een uitgebreide voorbereidingsprocedure voor déze vergunningaanvraag.

Ten tweede omdat u met betrekking tot de mogelijkheden met perceel 30 en de mogelijkheden voor het plaatsen van groen dat het industriële zonnepark aan het oog onttrekt onvolledig of verkeerd bent geïnformeerd door de aanvrager van de vergunningen.

Ten derde omdat wegens een vals frame (de bestemming van de 'zandwinplas' is al geruime tijd geleden op verzoek van de eigenaar veranderd in 'natuur/viskwekerij') de enige plek met natuurbestemming in Eesterga voor 25 jaar wordt omgetoverd tot een industrieel zonnepark op water.

Uiteraar ben ik bereid deze zienswijze toe te lichten tijdens een bijeenkomst van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Bijlage 1 – Eigendom perceel 30

5.1.2e

Eigendomsinformatie ⓘ

ALGEMEEN

5.1.2e

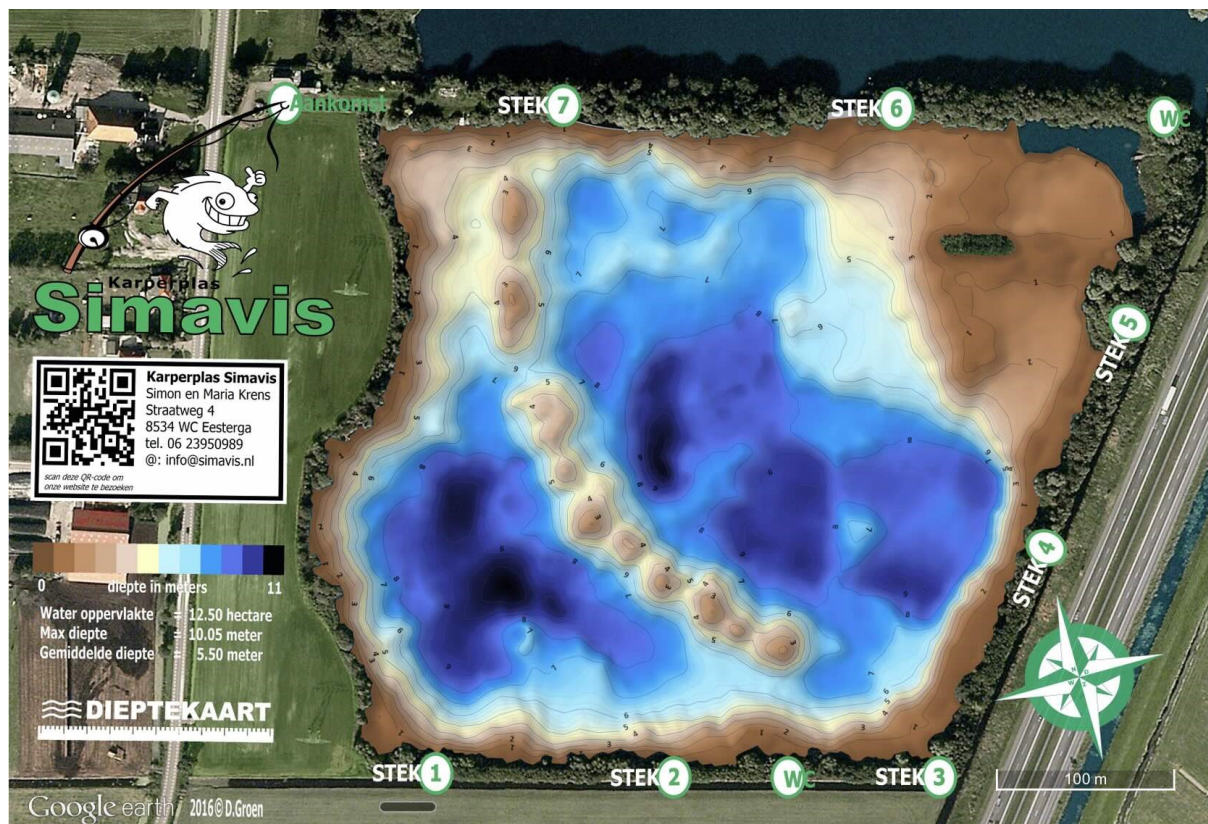
Bijlage 2 – Overgang tussen boezemwater en Natuurplas

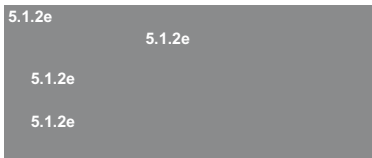

Bijlage 3 – Aanzicht vanaf de Straatweg na ingreep ivm kabels

Bijlage 4 – Dieptekaart Simavis

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC Joure

Eesterga, 6 april 2026

Geacht college,

Betreft: zienswijze omgevingsvergunning OTZ00/P/29 (zonnepark Eesterga)

Hierbij deel ik u mede dat ik om meerdere redenen bezwaar maak tegen het ontwerpbesluit en de ontwerp verklaring van geen bedenkingen die u wilt afgeven voor de aanleg van een industrieel zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga.

1. Procedureel

Op 20 april 2020 is door de firma 5.1.2e (rechtsvoorganger van 5.1.2e) een omgevingsvergunning aangevraagd voor de aanleg van een zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga. De firma 5.1.2e is vervolgens volgens de eisen van het (nieuwe) 'Beleidskader Sinnefielden' in 2020 en 2021 een uitgebreide voorbereidingsprocedure ingegaan met onder meer aanwonenden, de mienskip Eesterga/Follega en ook de stichting Behoud Natuurplas Eesterga (o.a. over Participatie).

Tijdens de raadsvergadering van 28 januari, waarin de gemeenteraad over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen vergaderde, ging het helemaal niet over die aanvraag voor een omgevingsvergunning.

De gemeenteraad heeft ingestemd met een heel andere aanvraag voor een omgevingsvergunning, namelijk een aanvraag van 5.1.2e rechtsopvolger 5.1.2e die is gedateerd op 13 oktober 2023 en die bijvoorbeeld niet alleen perceel 29 en 47 omvatte, maar ook perceel 30.

Wat uw college heeft gedaan, is het 'traject' dat ruim vóór 13 oktober 2023 is afgerond voor een eerdere en afwijkende aanvraag voor een omgevingsvergunning (die van 20 april 2020), gebruiken voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die pas is gedaan op 13 oktober 2023.

Aanwonenden, mienskip, de stichting Behoud Natuurplas Eesterga en andere stakeholders zijn nooit geïnformeerd over deze afwijkende aanvraag, hebben over deze afwijkende aanvraag voor én na 13 oktober 2023 dus ook geen gesprekken gehad, geen informatieavond gehad, niet kunnen spreken over

eventuele participatie, enz., enz., enz. Van een uitgebreide voorbereidingsprocedure is dus nooit sprake geweest. Op zijn minst zou dat traject eerst alsnog moeten worden doorlopen voor u de omgevingsvergunning daadwerkelijk kunt verlenen.

2. Perceel 30

In de aanvraag van deze (nieuwe) omgevingsvergunning is opeens perceel 30 opgenomen. Dat perceel, volgens het Kadaster eigendom van 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e , Eesterga, zie bijlage 1), is momenteel in gebruik als weiland voor de productie van veevoer (gras, vier à vijf sneden per jaar).

Op pagina 12 van de bijlage van BRO met als ondertitel 'Landschappelijke inpassing Zonnepark zandwinplas Eesterga' staat dat perceel 30 (het enige grasland op de percelen 29, 30 en 47) wordt ingezet voor (ik citeer) "de ontwikkeling van bloem- en kruidenrijk grasland".

Waar grasland ten behoeve van veevoer vier tot vijf keer per jaar gemaaid wordt, wordt dit grasland eenmalig twee en later één keer per jaar gemaaid, aldus BRO.

Het punt is: de eigenaar van perceel 30, 5.1.2e , heeft de voorzitter van de Stichting Behoud Natuurplas Eesterga (en tevens aanwonende 5.1.2e) verzekerd dat hij hier niet aan gaat meewerken en hier ook geen toestemming voor heeft gegeven. Nadat de 5.1.2e telefonisch contact heeft opgenomen met de firma 5.1.2e (30 maart 2026) deelde projectcoördinator 5.1.2e van 5.1.2e hen mede: "Dan haal ik het er uit".

Ofwel: u wilt een vergunning afgeven waarbij een gebied van ruim 3 hectare agrarisch grasland wordt getransformeerd tot 'bloem- en kruidenrijk' grasland en het bedrijf dat de vergunning krijgt, zegt nu reeds zich niet aan de vergunning te gaan houden.

3. Geen waterbassin

Het college stelt dat de voormalige zandwinplas onder trede 2 op de ladder valt in plaats van trede 4 omdat het een 'waterbassin' zou zijn. Argument: de plas is sinds 2002 niet meer verbonden met het boezemwater.

Bijlage 2 toont een foto van de wijze waarop de Natuurplas gescheiden is van het boezemwater: een stalen plaat tussen het boezemwater op de voorgrond en de als karperplas geëxploiteerde voormalige zandwinplas op de achtergrond, die vooral dient om te voorkomen dat de karpers (en alle andere vissen) het boezemwater en dus de vrije wereld in zwemmen.

Wie deze foto bekijkt en met droge ogen spreekt van een 'waterbassin', wil wel heel graag dit enige stukje Eesterga met natuurbestemming wordt vervangen door een industrieel zonnepark van 9 hectare. Vriendelijker gezegd: die handelt misschien naar de letter van de wet, maar zeker niet naar de geest van de wet.

4. Zichtbaarheid zonnepanelen

De beloofde 'bebossing' in de vorm van bomen en struiken om de plas die de zonnepanelen aan het zicht van de aanwonenden en de tienduizenden (fiets)toeristen gaat onttrekken is (net als het 'bloemen- en kruidenrijke grasland op perceel 30) een belofte die de firma 5.1.2e niet gaat nakomen. Niet eens omdat die firma dat niet wil, maar omdat dat eenvoudigweg niet is toegestaan.

De eigenaar van de hoogspanningskabels die direct langs de plas lopen heeft namelijk onlangs juist die bebossing/struiken laten verwijderen omdat ze (verticaal) te dicht op de kabels stonden.

Bijlage 3 toont een vanaf de Straatweg genomen foto van de situatie op 22 januari 2026. Zoals u ziet is er (vanwege de eisen van de eigenaar van de hoogspanningskabels: permanent!) vrij uitzicht op de plas en als het college haar zin krijgt straks op de 9 hectare zonnepanelen.

5. Zichtbaarheid water

Het college van B en W erkent dat 75 procent van het wateroppervlak wordt bedekt met zonnepanelen en dat (in strijd met het 'Beleidskader Sinnefilden') wordt afgeweken van de eis dat het water dominant zichtbaar moet blijven.

Het argument dat het college hiervoor in het Petear van 14 januari 2026 aanvoerde, was dat de panelen zoals ze nu zijn ingetekend volledig op de diepste delen van de plas liggen.

Bijlage 4 toont de dieptekaart die te vinden is op de website van de exploitant van de plas, de firma Simavis.

Zoals u ziet, bevindt zich onder de plek waar de zonnepanelen zijn ingetekend niet alleen diep water, maar juist ook, iets links van het midden op de plas, over de volle lengte zeer ondiep water (bruin gekleurd).

Sowieso kan van 'dominant uitzicht op water' geen sprake zijn als 75 procent van het oppervlak wordt bedekt met zonnepanelen.

6. Betrokkenheid Dorpsbelang

Tijdens het Petear van 14 januari 2026 meldde de eigenaar van de plas dat hij contact had gehad met de voorzitter van Dorpsbelang en dat die nu wel de bereidheid had uitgesproken met zijn bestuur opnieuw te overwegen om Dorpsbelang alsnog een rol te geven in het hele proces.

Zoals u in het Participatieverslag (dat hoort bij de vorige aanvraag voor een omgevingsvergunning) kon lezen, wilde Dorpsbelang vanwege de verdeeldheid in de mienskip geen positie innemen.

Navraag bij de voorzitter van Dorpsbelang na het Petear leert dat de voorzitter zegt géén bereidheid te hebben uitgesproken om met zijn bestuur te overwegen

alsnog een positie in te nemen, Dorpsbelang blijft wat hem betreft 'neutraal'.
Uiteraard kunt u dat bij hem checken

5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e

7. Kuierpad

De eigenaar van de plas meldde dat de aanleg van het industriële zonnepark voor de mienskip en toeristen juist een verrijking van hun leven zou betekenen, omdat er op zijn terrein een openbaar toegankelijk 'kuierpad' om de plas word aangelegd als u de vergunning verleent.

Dat (vermeende) kuierpad moet aan de buitenkant van de bossages en struiken komen die de plas aan het zicht zouden onttrekken. Even afgezien van de vraag wie daar ooit zou willen wandelen: dit kuierpad zou dus ook honderden meters over perceel 30 moeten lopen en kan er dus nooit komen, gezien de weigering van de eigenaar van dat perceel om mee te werken.

8. Uitzicht

Vanuit onze woning hebben wij momenteel vrij uitzicht op de plas, eens te meer nu de eigenaar van de hoogspanningsmasten de bossages en struiken die er waren en die de helft van het jaar het uitzicht op het water enigszins beperkten, heeft geminimaliseerd. Wij krijgen als u deze vergunning verleent dus uitzicht op circa acht hectare aaneengesloten zonnepanelen. Voor een boerderij waarvan het woongedeelte zich aan de voorkant bevindt, is dat een ernstige aantasting van ons woongenot.

In het kader van 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' roep ik u in deze zienswijze op om de aangevraagde vergunning niet te verlenen.

Ten eerste omdat geen sprake is van een uitgebreide voorbereidingsprocedure voor déze vergunningaanvraag.

Ten tweede omdat u met betrekking tot de mogelijkheden met perceel 30 en de mogelijkheden voor het plaatsen van groen dat het industriële zonnepark aan het oog onttrekt onvolledig of verkeerd bent geïnformeerd door de aanvrager van de vergunningen.

Ten derde omdat wegens een vals frame (de bestemming van de 'zandwinplas' is al geruime tijd geleden op verzoek van de eigenaar veranderd in 'natuur/viskwekerij') de enige plek met natuurbestemming in Eesterga voor 25 jaar wordt omgetoverd tot een industrieel zonnepark op water.

Uiteraard ben ik bereid deze zienswijze toe te lichten tijdens een bijeenkomst van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Bijlage 1 – Eigendom perceel 30

5.1.2e

Eigendomsinformatie ⓘ

ALGEMEEN

5.1.2e

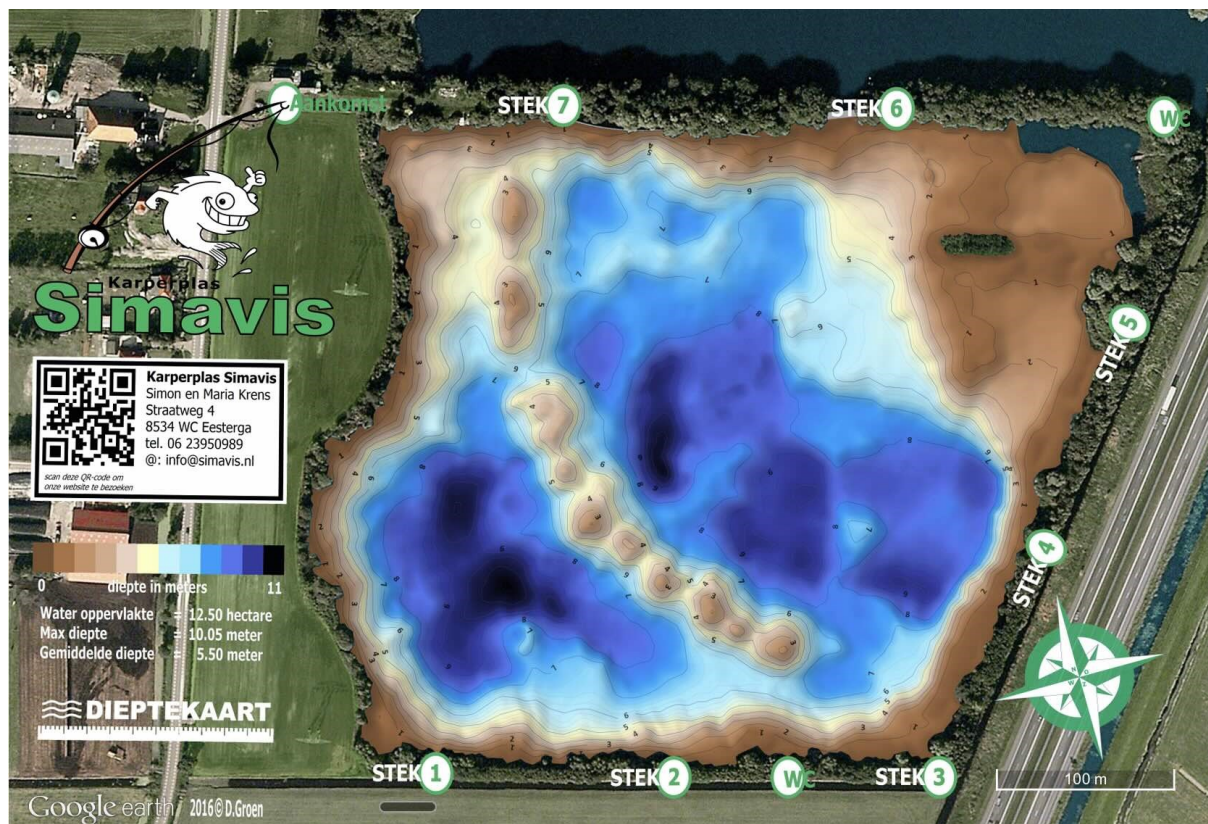
Bijlage 2 – Overgang tussen boezemwater en Natuurplas

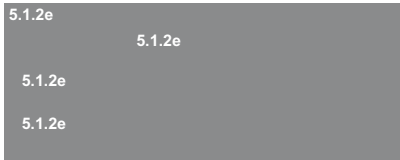

Bijlage 3 – Aanzicht vanaf de Straatweg na ingreep ivm kabels

Bijlage 4 – Dieptekaart Simavis

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC Joure

Eesterga, 6 april 2026

Geacht college,

Betreft: zienswijze omgevingsvergunning OTZ00/P/29 (zonnepark Eesterga)

Hierbij deel ik u mede dat ik om meerdere redenen bezwaar maak tegen het ontwerpbesluit en de ontwerp verklaring van geen bedenkingen die u wilt afgeven voor de aanleg van een industrieel zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga.

1. Procedureel

Op 20 april 2020 is door de firma 5.1.2e (rechtsvoorganger van 5.1.2e) een omgevingsvergunning aangevraagd voor de aanleg van een zonnepark op de voormalige zandwinplas in Eesterga. De firma 5.1.2e is vervolgens volgens de eisen van het (nieuwe) 'Beleidskader Sinnefielden' in 2020 en 2021 een uitgebreide voorbereidingsprocedure ingegaan met onder meer aanwonenden, de mienskip Eesterga/Follega en ook de stichting Behoud Natuurplas Eesterga (o.a. over Participatie).

Tijdens de raadsvergadering van 28 januari, waarin de gemeenteraad over het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen vergaderde, ging het helemaal niet over die aanvraag voor een omgevingsvergunning.

De gemeenteraad heeft ingestemd met een heel andere aanvraag voor een omgevingsvergunning, namelijk een aanvraag van 5.1.2e rechtsopvolger 5.1.2e die is gedateerd op 13 oktober 2023 en die bijvoorbeeld niet alleen perceel 29 en 47 omvatte, maar ook perceel 30.

Wat uw college heeft gedaan, is het 'traject' dat ruim vóór 13 oktober 2023 is afgerond voor een eerdere en afwijkende aanvraag voor een omgevingsvergunning (die van 20 april 2020), gebruiken voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning die pas is gedaan op 13 oktober 2023.

Aanwonenden, mienskip, de stichting Behoud Natuurplas Eesterga en andere stakeholders zijn nooit geïnformeerd over deze afwijkende aanvraag, hebben over deze afwijkende aanvraag voor én na 13 oktober 2023 dus ook geen gesprekken gehad, geen informatieavond gehad, niet kunnen spreken over

eventuele participatie, enz., enz., enz. Van een uitgebreide voorbereidingsprocedure is dus nooit sprake geweest. Op zijn minst zou dat traject eerst alsnog moeten worden doorlopen voor u de omgevingsvergunning daadwerkelijk kunt verlenen.

2. Perceel 30

In de aanvraag van deze (nieuwe) omgevingsvergunning is opeens perceel 30 opgenomen. Dat perceel, volgens het Kadaster eigendom van 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e , Eesterga, zie bijlage 1), is momenteel in gebruik als weiland voor de productie van veevoer (gras, vier à vijf sneden per jaar).

Op pagina 12 van de bijlage van BRO met als ondertitel 'Landschappelijke inpassing Zonnepark zandwinplas Eesterga' staat dat perceel 30 (het enige grasland op de percelen 29, 30 en 47) wordt ingezet voor (ik citeer) "de ontwikkeling van bloem- en kruidenrijk grasland".

Waar grasland ten behoeve van veevoer vier tot vijf keer per jaar gemaaid wordt, wordt dit grasland eenmalig twee en later één keer per jaar gemaaid, aldus BRO.

Het punt is: de eigenaar van perceel 30, 5.1.2e , heeft de voorzitter van de Stichting Behoud Natuurplas Eesterga (en tevens aanwonende 5.1.2e) verzekerd dat hij hier niet aan gaat meewerken en hier ook geen toestemming voor heeft gegeven. Nadat de 5.1.2e telefonisch contact heeft opgenomen met de firma 5.1.2e (30 maart 2026) deelde projectcoördinator 5.1.2e van 5.1.2e hen mede: "Dan haal ik het er uit".

Ofwel: u wilt een vergunning afgeven waarbij een gebied van ruim 3 hectare agrarisch grasland wordt getransformeerd tot 'bloem- en kruidenrijk' grasland en het bedrijf dat de vergunning krijgt, zegt nu reeds zich niet aan de vergunning te gaan houden.

3. Geen waterbassin

Het college stelt dat de voormalige zandwinplas onder trede 2 op de ladder valt in plaats van trede 4 omdat het een 'waterbassin' zou zijn. Argument: de plas is sinds 2002 niet meer verbonden met het boezemwater.

Bijlage 2 toont een foto van de wijze waarop de Natuurplas gescheiden is van het boezemwater: een stalen plaat tussen het boezemwater op de voorgrond en de als karperplas geëxploiteerde voormalige zandwinplas op de achtergrond, die vooral dient om te voorkomen dat de karpers (en alle andere vissen) het boezemwater en dus de vrije wereld in zwemmen.

Wie deze foto bekijkt en met droge ogen spreekt van een 'waterbassin', wil wel heel graag dit enige stukje Eesterga met natuurbestemming wordt vervangen door een industrieel zonnepark van 9 hectare. Vriendelijker gezegd: die handelt misschien naar de letter van de wet, maar zeker niet naar de geest van de wet.

4. Zichtbaarheid zonnepanelen

De beloofde 'bebossing' in de vorm van bomen en struiken om de plas die de zonnepanelen aan het zicht van de aanwonenden en de tienduizenden (fiets)toeristen gaat onttrekken is (net als het 'bloemen- en kruidenrijke grasland op perceel 30) een belofte die de firma 5.1.2e niet gaat nakomen. Niet eens omdat die firma dat niet wil, maar omdat dat eenvoudigweg niet is toegestaan.

De eigenaar van de hoogspanningskabels die direct langs de plas lopen heeft namelijk onlangs juist die bebossing/struiken laten verwijderen omdat ze (verticaal) te dicht op de kabels stonden.

Bijlage 3 toont een vanaf de Straatweg genomen foto van de situatie op 22 januari 2026. Zoals u ziet is er (vanwege de eisen van de eigenaar van de hoogspanningskabels: permanent!) vrij uitzicht op de plas en als het college haar zin krijgt straks op de 9 hectare zonnepanelen.

5. Zichtbaarheid water

Het college van B en W erkent dat 75 procent van het wateroppervlak wordt bedekt met zonnepanelen en dat (in strijd met het 'Beleidskader Sinnefilden') wordt afgeweken van de eis dat het water dominant zichtbaar moet blijven.

Het argument dat het college hiervoor in het Petear van 14 januari 2026 aanvoerde, was dat de panelen zoals ze nu zijn ingetekend volledig op de diepste delen van de plas liggen.

Bijlage 4 toont de dieptekaart die te vinden is op de website van de exploitant van de plas, de firma Simavis.

Zoals u ziet, bevindt zich onder de plek waar de zonnepanelen zijn ingetekend niet alleen diep water, maar juist ook, iets links van het midden op de plas, over de volle lengte zeer ondiep water (bruin gekleurd).

Sowieso kan van 'dominant uitzicht op water' geen sprake zijn als 75 procent van het oppervlak wordt bedekt met zonnepanelen.

6. Betrokkenheid Dorpsbelang

Tijdens het Petear van 14 januari 2026 meldde de eigenaar van de plas dat hij contact had gehad met de voorzitter van Dorpsbelang en dat die nu wel de bereidheid had uitgesproken met zijn bestuur opnieuw te overwegen om Dorpsbelang alsnog een rol te geven in het hele proces.

Zoals u in het Participatieverslag (dat hoort bij de vorige aanvraag voor een omgevingsvergunning) kon lezen, wilde Dorpsbelang vanwege de verdeeldheid in de mienskip geen positie innemen.

Navraag bij de voorzitter van Dorpsbelang na het Petear leert dat de voorzitter zegt géén bereidheid te hebben uitgesproken om met zijn bestuur te overwegen

alsnog een positie in te nemen, Dorpsbelang blijft wat hem betreft 'neutraal'.
Uiteraard kunt u dat bij hem checken

5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e

7. Kuierpad

De eigenaar van de plas meldde dat de aanleg van het industriële zonnepark voor de mienskip en toeristen juist een verrijking van hun leven zou betekenen, omdat er op zijn terrein een openbaar toegankelijk 'kuierpad' om de plas word aangelegd als u de vergunning verleent.

Dat (vermeende) kuierpad moet aan de buitenkant van de bossages en struiken komen die de plas aan het zicht zouden onttrekken. Even afgezien van de vraag wie daar ooit zou willen wandelen: dit kuierpad zou dus ook honderden meters over perceel 30 moeten lopen en kan er dus nooit komen, gezien de weigering van de eigenaar van dat perceel om mee te werken.

8. Participatie

U heeft na een aangenomen amendement in de gemeenteraad in de vergunning met betrekking tot financiële participatie een inspanningsverlichting opgenomen.

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân ronden vermoedelijk nog deze zomer de procedure af om van zo'n inspanningsverplichting een resultaatverplichting te maken. Deze beleidswijziging komt er niet voor niets; inspanningsverplichtingen zijn in de praktijk vaak een 'wassen neus'.

In het kader van 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' roep ik u in deze zienswijze op om de aangevraagde vergunning niet te verlenen.

Ten eerste omdat geen sprake is van een uitgebreide voorbereidingsprocedure voor déze vergunningaanvraag.

Ten tweede omdat u met betrekking tot de mogelijkheden met perceel 30 en de mogelijkheden voor het plaatsen van groen dat het industriële zonnepark aan het oog onttrekt onvolledig of verkeerd bent geïnformeerd door de aanvrager van de vergunningen.

Ten derde omdat wegens een vals frame (de bestemming van de 'zandwinplas' is al geruime tijd geleden op verzoek van de eigenaar veranderd in 'natuur/viskwekerij') de enige plek met natuurbestemming in Eesterga voor 25 jaar wordt omgetoverd tot een industrieel zonnepark op water.

Uiteraar ben ik bereid deze zienswijze toe te lichten tijdens een bijeenkomst van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
5.1.2e

Bijlage 1 – Eigendom perceel 30

5.1.2e

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

5.1.2e

Bijlage 2 – Overgang tussen boezemwater en Natuurplas

Bijlage 3 – Aanzicht vanaf de Straatweg na ingreep ivm kabels

Bijlage 4 – Dieptekaart Simavis

